

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการศึกษาอุปสงค์และอุปทานของการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านการตลาดท่องเที่ยวจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ และน่าน

การศึกษาด้านอุปทานของการท่องเที่ยวจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ และน่าน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวแต่มีจุดอ่อนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ การเดินทางไม่สะดวก ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล ขาดศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

การวิเคราะห์ SWOT โดยผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและนักวิจัย จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า จุดแข็ง (Strength) ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน และธรรมชาติที่สวยงาม การคมนาคมที่สะดวกทั้งทางรถยนต์และรถไฟ จุดอ่อน (Weaknesses) ได้แก่ สินค้าที่ระลึกของจังหวัดอุดรดิตถ์ ยังไม่มีเอกลักษณ์และชื่อเสียงที่โดดเด่น/แตกต่างจากจังหวัดอื่น แหล่งท่องเที่ยวขาดจุดเด่นที่ชัดเจน ขาดการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โอกาส (Opportunities) ได้แก่ นโยบายการพัฒนาสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง สนับสนุนการเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติมากขึ้น และนักท่องเที่ยวมีกระแสนิยมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูค้อเพื่อการติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภัยคุกคาม (Threats) ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลายของจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ พิชณุโลก สุโขทัย จังหวัดแพร่ พบว่า จุดแข็ง (Strength) ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ ประชาชนมีความชำนาญในการผลิตผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นหลายด้าน เช่น การทอผ้า การย้อมผ้าหม้อห้อม การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ การผลิตสุรากลั่นพื้นบ้าน การตีเหล็ก ฯลฯ แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งศิลปวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมโบราณสถานและแหล่งธรรมชาติที่บริสุทธิ์สวยงาม เป็นจุดเชื่อมโยงภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง โดยมีการคมนาคมที่สะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน จุดอ่อน (Weaknesses) ได้แก่ สินค้าที่ระลึกของจังหวัดแพร่ยังไม่มีเอกลักษณ์และชื่อเสียงที่โดดเด่น/แตกต่างจากจังหวัดอื่น แหล่งท่องเที่ยวขาดจุดเด่นที่ชัดเจน ขาดการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โอกาส (Opportunities) ได้แก่ นโยบายการพัฒนาสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง สนับสนุนการเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติมากขึ้น และนักท่องเที่ยวมีกระแสนิยมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ความต้องการผลิตภัณฑ์จากไม้มีจำนวนมากและมีอย่างต่อเนื่อง ภัยคุกคาม (Threats) ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลายของจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ น่าน สุโขทัย จังหวัดน่าน พบว่า จุดแข็ง (Strength) ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ที่สมบูรณ์หลากหลายเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำน่าน แหล่งท่องเที่ยวทางเกษตร ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมจำนวนมาก ภาคประชาชนมีส่วนร่วมใน

การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสูง วัฒนธรรมชนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมล้านนาที่ยังคงรักษาไว้อย่างยั่งยืน จุดอ่อน (Weaknesses) ได้แก่ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก พื้นที่เป็นภูเขาเป็นส่วนใหญ่ การอพยพเคลื่อนย้ายของราษฎรวัยแรงงานเข้าเมืองหลวง โอกาส (Opportunities) ได้แก่ ชายแดนติดต่อกับต่างประเทศได้หลายช่องทาง ได้แก่ สปป. ลาว, เวียดนาม, และประเทศจีน นโยบายการพัฒนาที่เอื้อเสริมเศรษฐกิจและอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงสนับสนุนการเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติมากขึ้น และนักท่องเที่ยวมีกระแสนิยมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ภัยคุกคาม (Threat) ได้แก่ ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าสูง ความเจริญทางเศรษฐกิจของเมืองใหญ่ข้างเคียงทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรวัยแรงงาน

จากการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวเป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี และสถานะแต่งงานแล้ว อาชีพส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทั้ง 3 จังหวัด คือ พนักงานบริษัท รายได้ของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยมากกว่า 20,000 บาท นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง เดินทางมาเอง เลือกพักโรงแรมและบ้านญาติ แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเลือกที่จะมาท่องเที่ยว 3 จังหวัด เพื่อมาพักผ่อนและท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่แหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวได้รับ มาจากญาติพี่น้องและแผ่นพับ

เส้นทางการท่องเที่ยวจังหวัดอุตรดิตถ์ 3 เส้นทาง ประกอบด้วย วันเดียวเที่ยวกลับแล แอ่วลับแล ผ่อวัฒนธรรมงามตา ชิมผลไม้เลิศรส (ท่องเที่ยวอุตรดิตถ์ 2 วัน 1 คืน) ชมโบราณสถาน เยือนวัดเก่า เล่าเรื่องเมืองท่าเหนือ (ท่องเที่ยวอุตรดิตถ์ 3 วัน 2 คืน) เส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ 3 เส้นทาง ประกอบด้วย “ม่วนใจ๋เมืองแพร่” (วันเดียวเที่ยวแพร่) “แอ่วเมืองแพร่ ไหว้สาพระธาตุพิฆาล” (ท่องเที่ยวเมืองแพร่ 2 วัน 1 คืน) “แอ่วดอย สูดไอหมอก ขึ้นชมวัฒนธรรม” (ท่องเที่ยวเมืองแพร่ 3 วัน 2 คืน) เส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดน่าน 3 เส้นทาง ประกอบด้วย “เที่ยวน่าน เมืองเก่าที่มีชีวิต” (วันเดียวเที่ยวน่าน) “แอ่วดอย นอนนับดาว” (เที่ยวน่าน 2 วัน 1 คืน) “ผ่อวัฒนธรรม แอ่วน่าน น่านน่าน” (ท่องเที่ยวเมืองน่าน 3 วัน 2 คืน)

สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านการจัดการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนาสินค้าและบริการ ปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ส่งเสริมการตลาดเชิงรุก ให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และจัดทำเอกสารการวิจัยด้านท่องเที่ยว

ด้านศักยภาพการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่าน ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ตลอดทั้งปี ส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการรายเล็ก ควบคุมคุณภาพการบริการ นักท่องเที่ยวให้เกิดมาตรฐาน ความปลอดภัย เพื่อเป็นการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยมีหน่วยงานทะเบียนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ช่วยจัดทำใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ใบอนุญาตเป็น มัคคุเทศก์ ให้กับประชาชนผู้สนใจ